

Ο ΙΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ

[Υπομνηματισμός των εδαφίων Ματθ.28,11-15]

«Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις λέγοντες· εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὥς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον(·Καθὼς λοιπὸν αὐτές πήγαιναν να αναγγείλουν αὐτά στους αποστόλους, ἰδοὺ, μερικοὶ στρατιῶτες ἀπὸ τῆς φρουρᾶς που εἶχε τοποθετηθεῖ στὸν τάφο πήγαν στὴν πόλιν καὶ ἀνήγγειλαν στους ἀρχιερεῖς ὅλα ὅσα εἶχαν γίνει.Κι ἀφοῦ συγκεντρώθηκαν ἐκεῖνοι μαζί με τοὺς πρεσβυτέρους καὶ ἔκαναν σύσκεψη, ἔδωσαν μεγάλο ποσὸ ἀσημένιων νομισμάτων στους στρατιῶτες λέγοντάς τους: "Πεῖτε ὅτι οἱ μαθητὲς τοῦ ἦλθαν μέσα στὴ νύχτα καὶ τὸν ἔκλεψαν, ὅταν εμεῖς κοιμόμασταν.Κι ἀν αὐτὸ καταγγελθεῖ στὸν ἡγεμόνα, εμεῖς θὰ τὸν πείσουμε καὶ θὰ σὰς ἀπαλλάξουμε ἀπὸ κάθε ἀνησυχία καὶ ευθύνη". Κι αὐτοί, ἀφοῦ πήραν τὰ χρήματα, ἔκαναν σύμφωνα με τὶς ὁδηγίες που πήραν. Καὶ ἡ φήμη αὐτή, γιὰ τὴ δῆθεν κλοπὴ τοῦ σώματος, διαδόθηκε ἀνάμεσα στους Ἰουδαίους μέχρι σήμερα)»[Ματθ. 28,11-15].

Εξαιτίας αὐτῶν στρατιωτῶν ἐγένεο ὁ σεισμὸς ἐκεῖνος, γιὰ νὰ τοὺς προκαλέσει μεγάλο φόβο καὶ ἀπὸ αὐτοὺς νὰ προέλθει ἡ μαρτυρία γιὰ τὴν Ἀνάστασι· πράγμα τὸ ὁποῖο καὶ συνέβη. Διότι με αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ ἀναγγελία τῆς Ἀναστάσεως ἀπὸ τοὺς φύλακες στους Ἰουδαίους δὲν προκάλεσε υποψίες. Διότι ἀπὸ τὰ θαύματα ἄλλα μὲν ἐγίναν φανερά σε ολόκληρη τὴν οἰκουμένη, ἐνῶ ἄλλα ἐγίναν φανερά μόνο σε ἐκείνους που ἦταν παρόντες ἐκεῖ. Σε ὅλη μὲν τὴν οἰκουμένη ἐγένεο φανερό τὸ σκοτάδι, ἐνῶ μόνο σε ολίγους ἰδιαίτερως ἐγίναν γνωστά ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀγγέλου καὶ ὁ σεισμὸς.

Ὅταν λοιπὸν ἦλθαν οἱ στρατιῶτες καὶ ἀνήγγειλαν (διότι ἡ ἀλήθεια ὅταν διακηρύσσεται ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους λάμπει ἀκόμα πιο περίτρανα) τὴν Ἀνάστασι, τοὺς ἔδωσαν πάλι

χρήματα, για να πουν, λέγει ο ευαγγελιστής, ότι τάχα «οι μαθητές Του ήρθαν τη νύκτα και Τον έκλεψαν». Πώς Τον έκλεψαν, σε υπερθετικό βαθμό ανόητοι Ιουδαίοι; Διότι, επειδή η αλήθεια της Αναστάσεως είναι εντυπωσιακή και προφανής, ούτε να κατασκευάσουν δεν μπορούν τον μύθο της κλοπής με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι πειστικός. Άλλωστε ήταν εντελώς απίθανο αυτό το ψεύδος που διέδωσαν ως φήμη έκτοτε και δεν είχε καθόλου πειστική μορφή. Διότι, πες μου, πώς ήταν δυνατόν να Τον κλέψουν οι μαθητές, άνθρωποι φτωχοί και απλοϊκοί, οι οποίοι δεν τολμούσαν ούτε να εμφανιστούν; Μήπως δεν είχε τοποθετηθεί σφραγίδα επάνω στον τάφο από τους Ιουδαίους; Μήπως δεν αγρυπνούσαν παρακαθισμένοι εκεί τόσο φύλακες και στρατιώτες και Ιουδαίοι;

Μήπως δεν το υποπτεύονταν αυτό ακριβώς εκείνοι και δε μεριμνούσαν και δεν αγρυπνούσαν και δε φρόντιζαν για να μη συμβεί μια πιθανή τέτοια κλοπή;[πρβλ. Ματθ.27, 62-66: «*Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον· λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκείνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης. ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· ἔχετε κουστωδῖαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὥς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφάλισαν τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας(·Την ἄλλη τῶρα ἡμέρα, ἡ οποία εἶναι μετὰ τὴν Παρασκευή, δηλαδὴ τὸ Σάββατο, μαζεύτηκαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ πῆγαν ὅλοι μαζί στὸν Πιλάτο καὶ τοῦ εἶπαν: "Κύριε, θυμηθήκαμε ὅτι ἐκείνος ὁ λαοπλάνος εἶχε πει ὅταν ἀκόμη ζοῦσε: «Τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὸ θάνατό μου θὰ ἀναστῇ». Γι' αὐτὸ δώσε διαταγὴ νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος μέχρι τὴν τρίτη ἡμέρα, μήπως ἐλθοῦν οἱ μαθητὲς τοῦ μέσα στὴ νύχτα καὶ τὸν κλέψουν, καὶ πουν στὸ λαὸ ὅτι ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. Καὶ θὰ εἶναι ἡ τελευταία αὐτῆς πλάνης τοῦ λαοῦ χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη, πὺν τὸν πίστεψαν ὡς Μεσσία." Ὁ Πιλάτος τότε τοὺς εἶπε: "Πάρτε φρουρά. Πηγαίνετε καὶ ἀσφαλίστε μόνοι σας τὸν τάφο, ὅπως εσεῖς ξέρετε".Κι αὐτοὶ πῆγαν καὶ ἀσφάλισαν τὸν τάφο. Ἐβάλαν δηλαδὴ σφραγίδες στὸν λίθο πὺν σκέπαζε τὸ μνημεῖο. Καὶ τοποθέτησαν ἐκεῖ τὴ φρουρά)»]*

Και γιατί να Τον έκλεβαν οι μαθητές; Για να επινοήσουν την αλήθεια της Αναστάσεως; Και πώς θα τους ερχόταν να επινοήσουν κάτι τέτοιο σε βάρος ανθρώπων, οι οποίοι τους αγαπούσαν, αφού ζούσαν κρυπτόμενοι; Πώς επίσης θα μπορούσαν να σηκώσουν τον λίθο που ήταν ασφαλισμένος; Και πώς θα μπορούσαν να διαφύγουν από τους τόσους φρουρούς; Διότι και αν ακόμη περιφρονούσαν τον θάνατο, δε θα επιχειρούσαν να τολμήσουν ενέργειες απερίσκεπτες και μάταιες, αφού υπήρχαν τόσοι φύλακες. Ότι όμως ήσαν και δειλοί, το φανέρωσαν όσα έγιναν προηγουμένως. Όταν Τον είδαν να συλλαμβάνεται, όλοι στο σύνολό τους Τον εγκατέλειψαν και απομακρύνθηκαν. Εάν λοιπόν τότε δεν τόλμησαν να σταθούν κοντά Του, ενώ Τον έβλεπαν ζωντανό, πώς όταν πέθανε δεν θα φοβούνταν το πλήθος τόσων στρατιωτών;

Μήπως επίσης ήταν μια απλή πόρτα και ήταν εύκολο να την ανατρέψουν και να μπουν μέσα στο μνημείο; Ή μήπως ήταν εύκολο να διαφύγουν την προσοχή ενός; Στην είσοδο του μνημείου ήταν τοποθετημένος λίθος μεγάλος, ο οποίος χρειαζόταν πολλά χέρια για να μετακινηθεί. Με το δίκιο τους οι Ιουδαίοι έλεγαν το ότι *«θα είναι η τελευταία απάτη χειρότερη από την πρώτη»*. Εναντίον τους το έλεγαν αυτό, διότι ενώ έπρεπε ύστερα από τόση μανία να μετανοήσουν, αυτοί εξακολουθούσαν να αγωνίζονται περισσότερο από πριν, επινοώντας καταγέλαστα φαντασιοκοπήματα, και όσο Εκείνος ζούσε ακόμη, εξαγόρασαν το Αίμα Του με χρήματα που έδωσαν στον Ιούδα, αλλά και όταν Εκείνος σταυρώθηκε και αναστήθηκε, υπέσκαψαν πάλι με χρήματα προς τους φρουρούς στρατιώτες την αλήθεια της Αναστάσεως.

Εσύ, όμως, κάνε μου τη χάρη να προσέξεις ότι παντού αποκαλύπτονται και συλλαμβάνονται ως ένοχοι και ψεύτες από τα ίδια τους τα έργα. Διότι εάν δεν προσέρχονταν στον Πιλάτο και δε ζητούσαν τη φρουρά, θα μπορούσαν οπωσδήποτε να φλυαρούν τέτοια αναίσχυντα και ανυπόστατα ψεύδη. Όχι όμως και τώρα. Διότι έκαναν τα πάντα έτσι, σαν να ήθελαν οι ίδιοι να ράψουν και να σφραγίσουν έτσι τα στόματά τους. Διότι, εφόσον οι μαθητές δεν άντεξαν να αγρυπνήσουν μαζί Του, και μάλιστα ενώ επιπλήττονταν από Αυτόν, πώς θα το τολμούσαν αυτό; Και γιατί δεν Τον έκλεψαν πριν από αυτό νωρίτερα, παρά όταν εσείς ήλθατε; Εάν ήθελαν να το κάνουν αυτό, θα το

έκαναν όταν ακόμη δεν φυλασσόταν ο τάφος, κατά τη διάρκεια της πρώτης νύκτας, τότε που ήταν ένα τέτοιο εγχείρημα ακίνδυνο και σίγουρο ότι θα τελεσφορούσε. Διότι το Σάββατο προσήλθαν οι Ιουδαίοι και ζήτησαν από τον Πιλάτο τη φρουρά και Τον φύλασσαν· ενώ την πρώτη νύκτα, δεν ήταν κανείς από αυτούς παρών στον τάφο, στον οποίο όμως βρήκαν τον Ιησού όταν ανέλαβαν να φυλάσσουν το σώμα Του οι φρουροί.

Τι θέλουν επίσης τα σουδάρια[:πλατιές λωρίδες λευκού υφάσματος με τις οποίες περιτύλισσαν το κεφάλι των νεκρών], τα οποία ήταν δυνατά κολλημένα με την αρωματική σμύρνα; Διότι αυτά τα είδε ο Πέτρος να βρίσκονται μέσα στον τάφο[Λουκ.24,12: *«ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός(·παρόλα αυτά όμως ο Πέτρος σηκώθηκε κι έτρεξε στο μνημείο. Κι αφού έσκυψε από τη θύρα, βλέπει μόνο τους νεκρούς επιδέσμους να είναι κάτω στο μνημείο, χωρίς το σώμα. Τότε επέστρεψε στο σπίτι που έμενε γεμάτος απορία και έκπληξη γι' αυτό που είχε γίνει)»* και Ιω.20,6-7: *«ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σουδᾶριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον(·ενώ λοιπόν [ο Ιωάννης] περίμενε απέξω, έρχεται και ο Σίμων Πέτρος ύστερα απ' αυτόν και, θαρραλέος και ορμητικός όπως ήταν από το χαρακτήρα του, μπήκε στο μνημείο και παρατήρησε από κοντά ότι οι νεκρικοί επίδεσμοι ήταν κάτω στη γη και δεν έλειπαν, όπως θα ήταν φυσικό να συμβεί εάν το σώμα είχε κλαπεί. Παρατήρησε ακόμη ότι το ύφασμα με το οποίο είχαν σκεπάσει το κεφάλι του Ιησού, δεν ήταν ανακατεμένο με τους επιδέσμους ακατάστατα, αλλά ήταν τυλιγμένο χωριστά κάπου εκεί με τάξη, που δεν πρόδιδε βιασύνη και σπουδή)»*].

Εάν ήθελαν να το κλέψουν, δεν θα έκλεβαν το σώμα Του γυμνό· όχι μόνο για να μην αποτελέσει η πράξη τους αυτή ύβρη προς το σώμα, αλλά και για να μην καθυστερούν και να βραδυπορούν, κατά τη διάρκεια της απογύμνωσης του σώματος από τις κόλλες και τα οθόνια, και να δώσουν καιρό στο μεταξύ στους φρουρούς να σηκωθούν και να τους συλλάβουν. Και μάλιστα τη στιγμή που επρόκειτο για σμύρνα, τόσο ισχυρό κολλώδες υγρό συγκολλημένο με το σώμα και τα ενδύματα· ως εκ τούτου δεν ήταν εύκολο να

αποσπάσουν τα ενδύματα από το σώμα, αλλά χρειάζονταν πολύ χρόνο εκείνοι που θα έκαναν κάτι τέτοιο. Επομένως και από την άποψη αυτή αυτοχαρακτηρίζεται ως απίθανη η ψευδής ιστορία της κλοπής.

Μήπως επίσης δεν γνώριζαν τον θυμό των Ιουδαίων, και ότι σε αυτούς επρόκειτο να ξεσπούσε η οργή τους; Και ποιο θα ήταν τελικά γι' αυτούς το κέρδος εάν ο Ιησούς δεν είχε πραγματικά αναστηθεί; Όλα αυτά λοιπόν γνωρίζοντας και αυτοί οι οποίοι τα επινόησαν αυτά, έδωσαν χρήματα και λένουν: *«πείτε εσείς, στρατιώτες, αυτά και εμείς θα πείσουμε τον ηγεμόνα»*. Διότι δεν ήθελαν να πάρει δημοσιότητα η είδηση, μάταια αγωνιζόμενοι ενάντια στην αλήθεια, και με όσα επιχειρούσαν να την επισκιάσουν, με αυτά άθελά τους την έκαναν να λάμπει πεντακάθαρη. Διότι και αυτό επιβεβαιώνει την Ανάσταση, το ότι εκείνοι είπαν αυτά, ότι δηλαδή τάχα Τον έκλεψαν οι μαθητές. Διότι αυτό εξάγεται από την ομολογία τους, ότι δηλαδή το σώμα δεν βρισκόταν εκεί.

Από τη στιγμή λοιπόν που αυτοί οι ίδιοι οι Ιουδαίοι μεν ομολογούσαν ότι δεν ήταν το σώμα εκεί, η παρουσία δε των φρουρών στο μνημείο και οι σφραγίδες στο μεγάλο λίθο που επιπλέον είχαν τοποθετηθεί για να αποφευχθεί τυχόν κλοπή του σώματος και η δειλία επίσης των μαθητών, γίνεται αναμφισβήτητη με αυτά η απόδειξη της Αναστάσεως. Ωστόσο όμως οι ξεδιάντροποι, επιχειρώντας τα πάντα για να επισκιάσουν την αλήθεια, αν και ήταν τόσα που τους αποστόμωναν, λένουν στους στρατιώτες: *«Είπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν(·πείτε ὅτι οἱ μαθητές του ἦλθαν μέσα στη νύχτα και τον έκλεψαν, όταν εμείς κοιμόμασταν.Κι αν αυτό καταγγελθεί στον ηγεμόνα, εμείς θα τον πείσουμε και θα σας απαλλάξουμε από κάθε ανησυχία και ευθύνη)»*[Ματθ.28,13-14]. Βλέπεις ότι όλοι είναι διεφθαρμένοι; Ο Πιλάτος που πείσθηκε, οι στρατιώτες, ο ιουδαϊκός λαός; Όμως μην απορήσεις γιατί τα χρήματα έκαμψαν τους στρατιώτες που γνώριζαν την αλήθεια. Εάν για τον μαθητή είχαν τόση ελκυστική δύναμη, πολύ περισσότερο θα είχαν και σε αυτούς.

«Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον(·και η φήμη αυτή, για τη δήμεν κλοπή του σώματος του Ιησού από τους μαθητές Του, διαδόθηκε ανάμεσα στους Ιουδαίους μέχρι σήμερα)»[Ματθ.28,15].Βλέπεις πάλι τη φιλαλήθεια των μαθητών, ὅτι δεν ντρέπονται οὔτε αυτό να πουν στα ευαγγέλιά τους, ὅτι επικράτησε τέτοια φήμη σε βάρος τους;

ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΑΔΙΚΟΥ ΘΕΟΥ,

επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος

ΠΗΓΕΣ:

- <https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/08/in-matthaeum.pdf>
- Ιωάννου του Χρυσοστόμου Ἄπαντα τα ἔργα, *Υπόμνημα στο Κατά Ματθαῖον Ευαγγέλιον*, ομιλία C, '(επιλεγμένα αποσπάσματα που αφορούν την ερμηνεία της συγκεκριμένης ευαγγελικής περικοπής),πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς»(ΕΠΕ), εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 1979, τόμος 12, σελίδες 392-399.
- Βιβλιοθήκη των Ελλήνων, Ἄπαντα των αγίων Πατέρων, Ιωάννου Χρυσοστόμου ἔργα, τόμος 69, σελ.201-207 (ή : 97-100 του PDF).
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
- Π.Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία*,εκδόσεις αδελφότητος Θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη*, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος Θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος Θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- http://users.sch.gr/aiaagr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiaagr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm